

8. januar 2026

DSKS Årsmøde

Fælles Beslutningstagning

Karina Olling
Centerleder
Center for Fælles Beslutningstagning

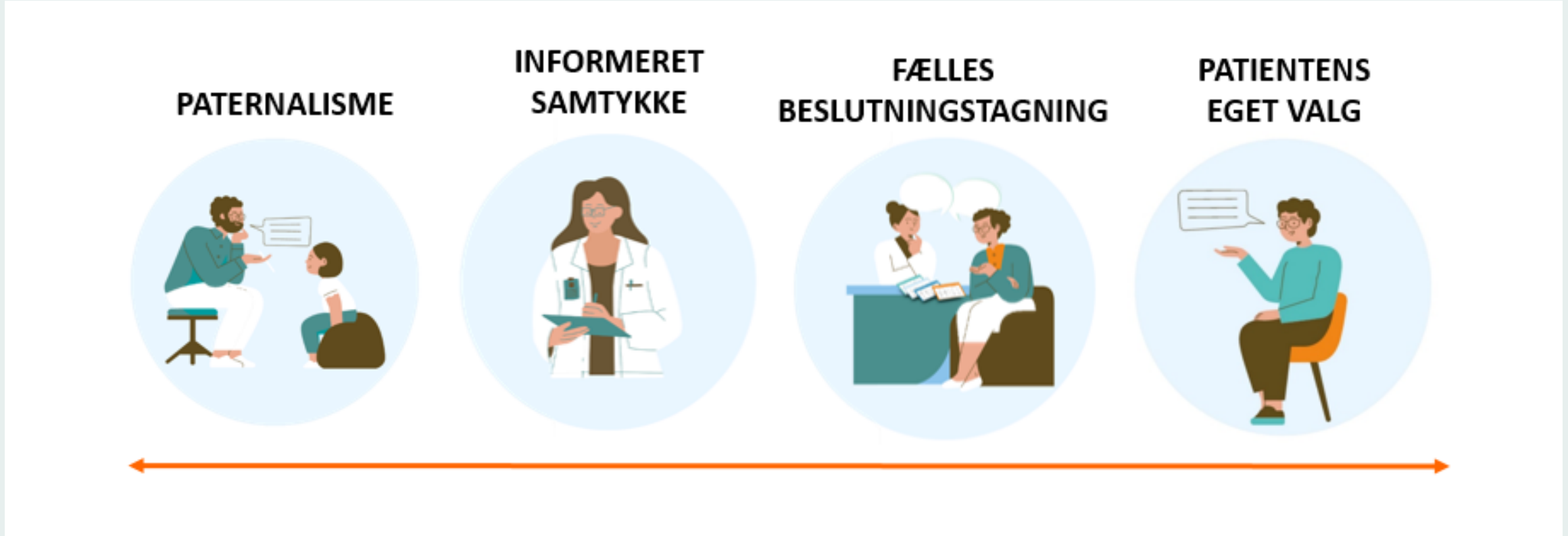
Center for Fælles Beslutningstagning definerer begrebet *fælles beslutningstagning* på følgende måde:

Fælles beslutningstagning er et samarbejde mellem patient/borger og sundhedspersonale, når der skal træffes beslutninger i patientens forløb.

Det indebærer brug af evidensbaseret information om valgmuligheder, fordele og ulemper samt rådgivning og støtte til at udforske, hvad der er vigtigt for patienten og til at vælge den mulighed, der passer bedst til patientens præferencer.

Fælles Beslutningstagning og patientinddragelse

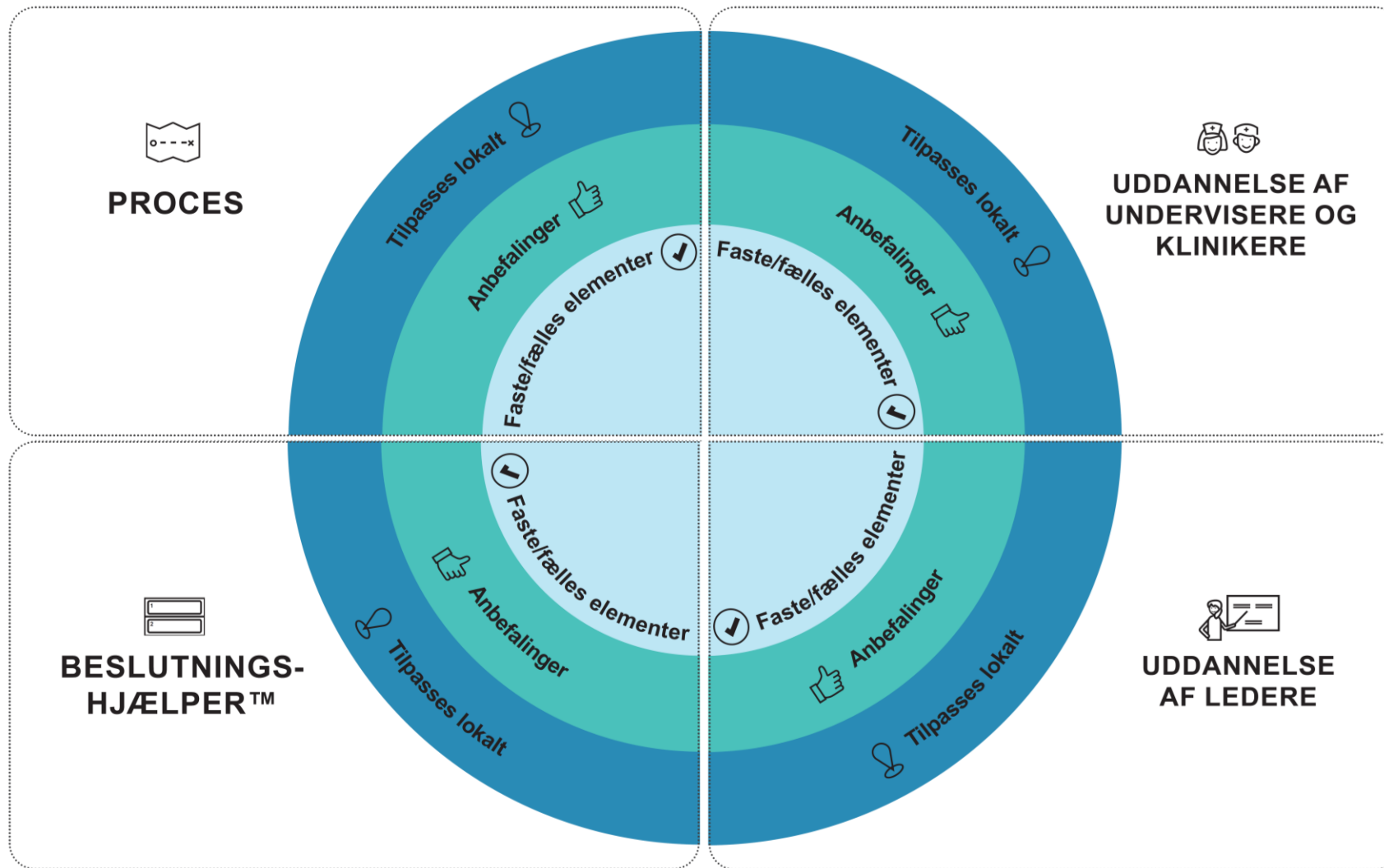
Kilde:

Kunneman M, Montori VM: When patient-centred care is worth doing well: informed consent or shared decision-making, *BMJ Quality & Safety* 2017;**26**:522-524.

Birkeland S, Bismark M, Barry MJ, et al. Is greater patient involvement associated with higher satisfaction? Experimental evidence from a vignette survey. *BMJ Quality & Safety* 2022;**31**:86-93.

SDM:HOSP

Model for implementering af fælles beslutningstagning

Ref: Steffensen KD, Hansen DG, Espersen K, Lauth S, Fosgrau P, Pedersen AM, Groen PS, Sauvr C, Olling K. "SDM:HOSP"- a generic model for hospital-based implementation of shared decision making. PLoS One. 2023 Jan 24;18(1):e0280547.

- "Vi gør det allerede"
- Det er for besværligt (tidspres)
- Mangel på tilgængelig viden om metoder
- Manglende færdigheder og erfaring
- Mangel på beslutningsstøtteværktøjer til patienter og fagfolk
- Mangel på tilpasning til kliniske systemer og arbejdsgange
- Manglende strategi for implementering
- Vi tror vores patienter bliver usikre

Ref: Lloyd, Elwyn, Edwards. *Impl Sci* 2013, 8:102

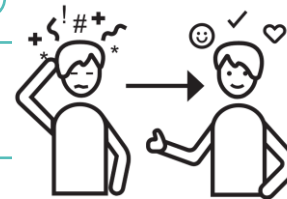

Hvad får patienterne ud af det?

Større viden om behandlingsmuligheder

Føler sig bedre informerede

Har en mere nøjagtig risikoopfattelse

Føler sig mere afklarede omkring egne præferencer

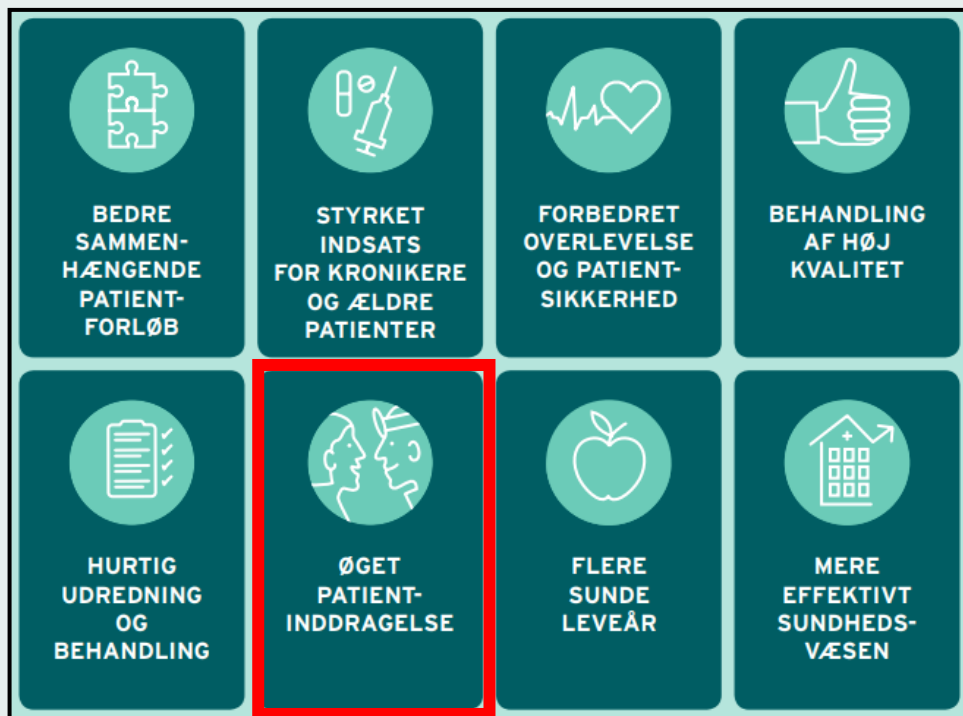
Har en mere aktiv rolle i beslutningsprocessen

Valgene er i større overensstemmelse med patientens præferencer

Ref: Stacey D et al, Decision aids for people facing health treatment or screening decisions.
Cochrane Database Systematic Reviews. 2026. Issue 1. Art. No.: CD001431.

Hvorfor arbejde med patientinddragelse og fælles beslutningstagning?

Robusthedskommissionens anbefalinger

September 2023

STÆRKERE PRIORITERING OG KLOGERE OPGAVELØSNING

Anbefaling 3: Prioritering skal styrkes gennem fælles beslutningstagen, differentierede tilbud og øget egenomsorg

Det faglige oplæg til Kræftplan V tager udgangspunkt i tre overordnede temaer:

Anbefalinger

1 Individualisering og differentiering af indsatser gennem forløbene

1. Sundhedsstyrelsen opdaterer pakkeforløb for kræft i overensstemmelse med formålet om at skabe veltilrettelagte forløb med hurtig udredning og afklaring samt hurtig behandling og opfølgning efter kræftsygdom, der understøtter sammenhængende forløb med mulighed for differentiering på tværs af sektorer indenfor rammerne af de lovbundne maksimale ventetider. Opdateringen sker med inddragelse af faglige miljøer, patientrepræsentanter, ansvarlige myndigheder mv.
2. Afklaring af patienters situation, muligheder og præferencer etableres som fast praksis og lægges til grund for fælles beslutningstagning om behandlingsmål og indsatsernes tilrettelæggelse i forløbene. Der anvendes systematiske arbejdsgange samt faglige og brugerinddragende metoder.
3. Tydeliggørelse af ansvar og opgaver i almen praksis for henvisning til udredning ved mistanke om kræft, blandt andet via pakkeforløb samt proaktiv indsats under behandling og opfølgning efter behandling, herunder særlig støtte til sårbare patienter.

Hvad så nu?

Vi har gode erfaringer fra de regionale hospitaler.....

Hvordan bruger vi erfaringerne til at understøtte inddragelse i det nære sundhedsvæsen og praksis?

Spørgsmål?

Vil I vide mere om fælles
beslutningstagning?

www.CFFB.dk

Center for Fælles
Beslutningstagning

Få nyt om fælles beslutningstagning

– følg Center for Fælles

Beslutningstagning på **LinkedIn** her:

Center for Fælles
Beslutningstagning

Karina Olling

Centerleder

Vejle Sygehus // Sygehus Lillebælt

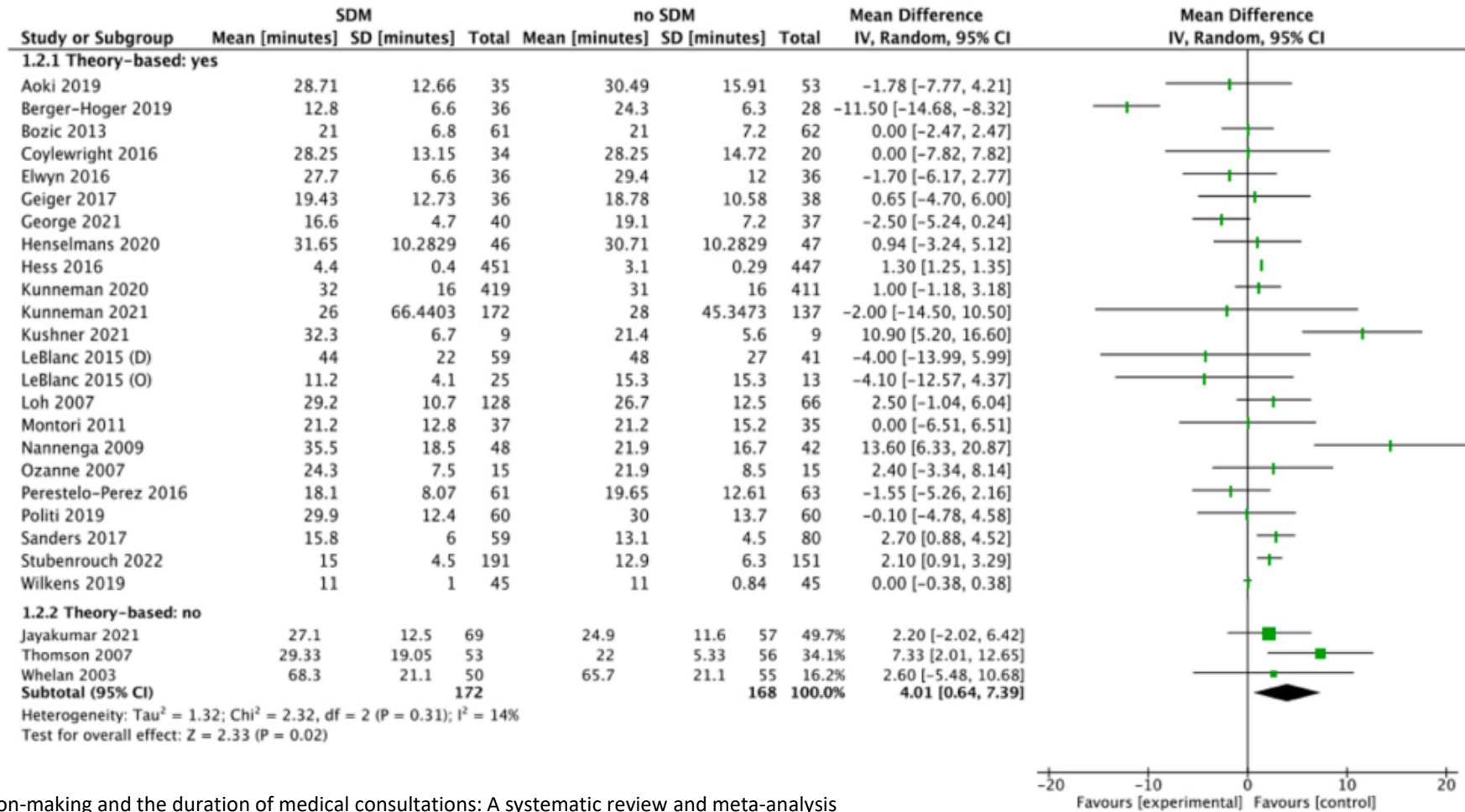
Center for Fælles Beslutningstagning

www.cffb.dk // www.linkedin.dk/company/c-f-f-b

Tager det længere tid at bruge fælles beslutningstagning!

Fig. 3. Forest plot 1.1 - all studies.

Ref.: Shared decision-making and the duration of medical consultations: A systematic review and meta-analysis

Haske van Veenendaal, Genya Chernova, Carlijn MB Bouman, Faridi S.van Etten – Jamaludin, Susan van Dieren, Dirk T. Ubbink

Stil 4 spørgsmål

Plakat (A3)

Stil 4 spørgsmål

Der kan være valg, du skal træffe om din helbreds-situation.

Sørg for at få svar på disse fire spørgsmål:

- Hvad er mine valgmuligheder?
- Hvad er fordele og ulemper ved hver mulighed for mig?
- Hvordan påvirker fordele og ulemper det der er vigtigt for mig?
- Hvordan får jeg støtte til at træffe den rette beslutning for mig?

Sundhedspersonalet har brug for, at du fortæller, hvad der er vigtigt for netop dig.

Det handler om **Fælles Beslutningstagning**.

interreg

De 4 film om: **Fælles Beslutningstagning**

Husk at du kan tage en pårørende med til din aftale. F.eks. et familiemedlem, omsorgsperson eller ven.

Postkort

Stil 4 spørgsmål

Der kan være valg, du skal træffe om din helbreds-situation.

Sørg for at få svar på disse fire spørgsmål:

- Hvad er mine valgmuligheder?
- Hvad er fordele og ulemper ved hver mulighed for mig?
- Hvordan påvirker fordele og ulemper det der er vigtigt for mig?
- Hvordan får jeg støtte til at træffe den rette beslutning for mig?

Andre spørgsmål jeg gerne vil stille under min aftale: ???

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Husk at du kan tage en pårørende med til din aftale. F.eks. et familiemedlem, omsorgsperson eller ven.

interreg

Flyer (A4)

Stil 4 spørgsmål

Der kan være valg, du skal træffe om din helbreds-situation.

Sørg for at få svar på disse fire spørgsmål:

- Hvad er mine valgmuligheder?
- Hvad er fordele og ulemper ved hver mulighed for mig?
- Hvordan påvirker fordele og ulemper det der er vigtigt for mig?
- Hvordan får jeg støtte til at træffe den rette beslutning for mig?

Sundhedspersonalet har brug for, at du fortæller, hvad der er vigtigt for netop dig.

Det handler om **Fælles Beslutningstagning**.

interreg

Se filmen om **Fælles Beslutningstagning** her

Husk at du kan tage en pårørende med til din aftale. F.eks. et familiemedlem, omsorgsperson eller ven.

Folder (A5)

Stil 4 spørgsmål

Der kan være valg, du skal træffe om din helbreds-situation.

Sørg for at få svar på disse fire spørgsmål:

- Hvad er mine valgmuligheder?
- Hvad er fordele og ulemper ved hver mulighed for mig?
- Hvordan påvirker fordele og ulemper det der er vigtigt for mig?
- Hvordan får jeg støtte til at træffe den rette beslutning for mig?

Sundhedspersonalet har brug for, at du fortæller, hvad der er vigtigt for netop dig.

Det handler om **Fælles Beslutningstagning**.

Andre spørgsmål jeg gerne vil stille under min aftale: ???

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Husk at du kan tage en pårørende med til din aftale. F.eks. et familiemedlem, omsorgsperson eller ven.

Se filmen om **Fælles Beslutningstagning** her

interreg